

Lecture Plan		
Name of the college: Government College of Arts, Science & Commerce Sanquelim Goa.		
Name of Faculty: Ms. Susha Hondkar	Subject: Marathi Major	
Paper code: MAR 203, काव्यशास्त्र (Poetics)	Program: S.Y.B.A	Division: A
Academic year: 2025- 2026	Semester: IV	Total Lectures: 55
Course Objectives: - साहित्याची विविध लक्षणे समजवणे - साहित्याच्या विविध प्रयोजनांची जाण करून देणे. - साहित्य निर्मितीमागची विविध कारणे स्पष्ट करणे. - शब्दशक्तीचा परिचय व तिचे महत्त्व विशद करणे.		
Course Outcome: - साहित्याची विविध लक्षणे समजेल. - साहित्याच्या विविध प्रयोजनांचा अभ्यास करणे. - साहित्य निर्मितीमागची विविध कारणे स्पष्ट होईल. - शब्दशक्तीचा परिचय व तिचे महत्त्व समजेल.		
Student Learning Outcome: साहित्याची विविध लक्षणे विद्यार्थ्यांना समजतील.		

- साहित्याच्या विविध प्रयोजनांचा अभ्यास करतील.
- साहित्य निर्मितीमागची विविध कारणे स्पष्ट होईल.
- शब्दशक्तीचा परिचय व तिचे महत्त्व लक्षात येईल.

Month	Lecture From	Lecture To	No. of lectures allotted	Topic, Subtopic to be covered	Exercise/ Assignment	ICT Tools	Reference books
December	1/12/2025	6/12/2025	02	अभ्यासक्रम परिचय <u>श्रेयांकन १ काव्यलक्षण विचार</u> <u>भारतीय काव्यलक्षण विचार</u> काव्य म्हणजे काय? काव्याची संकल्पना भारतीय साहित्यिकांच्या काव्याच्या व्याख्या काव्याचा आत्मा व शरीर याविषयीच्या व्याख्या	वाचन करा. काव्याचे स्वरूप समजून घ्या.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर, ४)साहित्यशास्त्र - वा. ल. कुलकर्णी
December	8/12/2025	13/12/2025	04	<u>भारतीय काव्यलक्षण विचार</u> रीतीविचार वक्रोक्तीविचार	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार

				भारतीय काव्यलक्षण विचार ध्वनिविचार औचित्यविचार अंलकारविचार	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ,
December	22/12/2025	23/12/2025	01	भारतीय काव्यलक्षण विचार	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ,
January	2/01/2026	3/01/2026	01	भारतीय काव्यलक्षण विचार अंलकारविचार, रसविचार	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
January	5/01/2026	10/01/2026	04	अंलकारविचार, रसविचार पाश्चात्य काव्यलक्षण विचार पाश्चात्य साहित्यिकांच्या काव्याच्या व्याख्या भावना, कल्पना पाश्चात्य काव्यलक्षण विचार बुद्धीचे अंग, लयबद्धता,	वाचन करा. प्रश्नांची उत्तरे लिहा. काव्याची विविध प्रयोजने समजून घ्या.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर, ४)साहित्यशास्त्र - वा. ल. कुलकर्णी

				उत्सर्तता			
January	12/01/2026	17/01/2026	04	<u>श्रेयांकन २ - काव्यप्रयोजन विचार</u> काव्यप्रयोजन स्वरूप <u>भारतीय काव्यप्रयोजने</u> भरतमुनींची काव्यप्रयोजने भामहाची काव्यप्रयोजने वामनाची काव्यप्रयोजने	भारतीय साहित्यिकांच्या काव्यप्रयोजनांची माहिती लिहा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर, ४) प्राचीन काव्यशास्त्र
January	19/01/2026	24/01/2026	04	<u>भारतीय काव्यप्रयोजने</u> मम्मटाची काव्यप्रयोजने - यश, अर्थप्राप्ती, व्यवहारज्ञान, अशुभनिवारण, आल्हाद, कान्तासम्मित उपदेश. <u>पाश्चात्य काव्यप्रयोजने</u> संसृतीटीका काव्य आणि	प्रश्नांची उत्तरे लिहा. वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
January	26/01/2026	31/01/2026	04	<u>पाश्चात्य काव्यप्रयोजने</u> वासनातृप्ती स्वप्नरंजन पलायनवाद जिज्ञासापूर्ती उद्बोधन	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,

February	2/02/2026	8/02/2026	04	पाश्चात्य काव्यप्रयोजने आत्माविष्कार काव्यप्रयोजन विवेचन <u>श्रेयांकन ३ - काव्यकारणे</u> काव्यकारणे स्वरूप प्रतिभा - व्याख्या, स्वरूप	प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रतिभेचे महत्त्व लिहा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
February	9/02/2026	14/02/2026	04	<u>काव्यकारणे</u> प्रतिभेचे अलौकिकत्व विविध अभ्यासकांची प्रतिभेविषयीची मते व्युत्पत्ती - व्याख्या, स्वरूप	वाचन करा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
February	16/02/2026	21/02/2026	04	<u>काव्यकारणे</u> अभ्यास <u>सहाय्यक कारणे</u> शारीरिक स्वास्थ्य मानसिक स्वास्थ्य परिस्थिती	काव्यकारणे समजून घ्या.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ,
March	23/02/2026	28/02/2026	04	इतर काव्यकारणे - कल्पनाशक्ती, स्फूर्ती, उत्प्रेक्षा, बहुश्रुतता <u>श्रेयांकन ४ - शब्दशक्ती</u> शब्दशक्ती म्हणजे काय? शब्दशक्तीचे महत्त्व व कार्य	काव्यकारणे समजून घ्या.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,

March	2/03/2026	7/03/2026	04	<u>शब्दशक्ती</u> अभिधा - पहिली शब्दशक्ती व्याख्या स्वरूप अभिधा शब्दशक्तीचे प्रकार व उदाहरणे	प्रश्नांची उत्तरे लिहा. शब्दशक्तीचे महत्त्व जाणून घ्या.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
March	9/03/2026	14/03/2026	04	लक्षणा - दुसरी शब्दशक्ती व्याख्या स्वरूप, महत्त्व लक्षणा शब्दशक्तीचे प्रकार १)निरुद्धा २)प्रयोजनवती प्रयोजनवती लक्षणेचे प्रकार व्यंजना - तिसरी शब्दशक्ती व्याख्या	अभिधा शब्दशक्तीची उदाहरणे लिहा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
March	16/03/2026	21/03/2026	03	<u>शब्दशक्ती</u> व्यंजना - स्वरूप व्यंजनेचे महत्त्व व्यंजना शब्दशक्तीचे प्रकार - शाब्दी व आर्थी	लक्षणा शब्दशक्तीची उदाहरणे लिहा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,
March	23/03/2026	29/03/2026	04	<u>शब्दशक्ती</u> व्यंजना शब्दशक्ती वस्तुध्वनी, अंलकारध्वनी, रसध्वनी काव्यलक्षण, काव्यप्रयोजन विवेचन	व्यंजना शब्दशक्तीची उदाहरणे लिहा.	Whiteboard	१)अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग, २)काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ, ३)भारतीय साहित्यविचार - लीला गोविलकर,

* Assessment Rubrics

Component	Max Marks
ISA 1	10
ISA 2	10
ISA 3	10
Semester End Exam	80

*Best Two ISA will be Selected.